

1

A lókolbászok akarták így. A lejárt májasok. A kolozsvárik.

Ők mentettek meg, hogy újra embernek érezhessem magam. Két dolgot határoztam el. Egyedülálló leszek. Az egyedülállók annyit kufircolnak, amennyit akarnak. Csemegepultos leszek. A piac az élet szinonimája. A csemegepultosok élnek. Emberek közt. Élő és holt szövetek, Lalikám, erről szól majd az élet. Kergetem az élőket, és fogadom azokat, akiknek holt szövetet adok. Adok és veszek, csemegepultos leszek. Nappal kolbászokat, este nindzsákat fogdosok. Ennyi. Erről szól majd az egyedülálló csemegepultos élete.

Jolival azonnal megkedveltük egymást. Jó hangja volt. Jó tempója. Asszonyos formája. Huncut tekintete. Élet vibrált a szemében. Nem ütődött vigyor, mint a kirándulós környezetvédők vagy a krisnások szemében, nem az a „ha rámosolyogsz a világra, akkor az visszamosolyog rád”, hanem az élet. Tudtam, hogy jóban leszünk, mert húztuk egymást. Tudtam, hogy lehet majd vele

viccelni. Pletykálni. Fúrni másokat. Szeretni másokat. Nagy igazságokról és nagy igazságtalanságokról beszélni. Nem fog átverni, és én sem fogom átverni őt. Egy csapat leszünk. Joli és Lajos csemegepultja. Az új otthonom.

Elmondja, mi hogy lesz. Nem beszél feleslegesen.

– Két hétig itt leszel velem, aztán, ha már belejöttél, te fogod vinni a lovas pultot, amíg nem találunk valaki mást. Két hete zárva van a másik bolt, a főnök töke kivan. Nem találunk embert. Vagy csupa béna jön, akinek fáj a munka.

A másik bolt ugyanabból az előtérből nyílik, mint Jolié. Három méterre vannak egymástól, csak az egyik a „főútra”, a másik pedig egy „mellékutcára” néz. Mindkettőnek ő az üzletvezetője. Ő rendel árut, ő tölti fel, ő írja ki az árakat. Az lesz majd az én birodalmam, ha már lediplomáztam Jolinál.

Elérkezett hát a nap. Csemegepultos életem gyermekora. Amikor még csak kérdezek.

Kapok egy frissen mosott fehér pólót és egy baseballsapkát. Mindkettőn ugyanaz az embléma díszel: egy délceg liba. A sapkát nem kötelező hordanom, csak ha ellenőrzés van. A pólót viszont igen. Nehezen megy rá a vastag pulóverre. Úgy nézek ki, mintha izmos lennék.

Téblábolok. Figyelek. Csodálom Jolit. Ahogy csomagol. Ahogy a pénztárgépen zongorázik. Ahogy szelitel, ahogy vág, ahogy mosolyog, ahogy nevet, ahogy káromkodik, ahogyan tisztességes. Azonnal látom,

hogy az első dolog, amit hazavág, ha tisztességes vagy, az a tisztesség.

A pult végében találok egy bárszéket.

– Hé, Lalikám, nincs leülés!

– Nincs?

– Nincs, nincs. Szigorúan nincs.

– Elnézést. Fáj a lábam.

– Két hét, és megszokod.

Két hét. Kíváncsian várom, mert rohadtul fáj. Elgondolkodom, hogy vajon álltam-e már valaha hat órát egyhuzamban. Minek álltam volna? Hol? Tornáztatom a lábamat. Hol az egyikre, hol a másakra helyezem a testsúlyomat. Ez aztán tényleg hatórás állás.

– Hé, Lalikám, vedd ki a kezedet a zsebedből!

– Értettem.

– Köszcsi.

Ennyi. Tilos ülni. Tilos zsebre tett kézzel állni. Nem nagy ügy. A köszcsi sem nagy ügy. Azt jelenti: kösz, csicska. Elmúlik majd ez is, mint a lábfájás.

A szeletelőgépnél támaszkodom, hogy kíméljem a lábamat. Joli éppen kiszolgál. A gép felett, egy falra celuxozott A4-es lapon a következő szöveg olvasható:

Amire oda kell figyelni!!!

A vevőnek mindig igaza van, még akkor is, ha mi tudjuk, hogy nincsen igaza.

A vevőt aranyosan, kedvesen, mosolyogva szolgáljuk ki, hogy többször visszatérjen hozzánk, és mindig megelégedve távozzon tőlünk.

Nem a vevő van miértünk, hanem mi vagyunk a vevőért, ugyanis a mi megélhetési lehetőségünket ők nyújtják.

A vevőnek mindig éreznie kell a törődést, hogy ő fontos a boltnak és nekünk is. A vevőt mindig szép, friss áruval szolgáljuk ki.

Ha fáradtak vagy ingerültek vagyunk, a vevővel nem szabad éreztetni.

Az áruk esztétikai kinézetére figyelni kell, hogy a vevő el tudjon csábulni.

Az áru szavatossági idejére mindig figyelni kell. Lejárt termék nem kerülhet ki a vevőtérbe, pultba, spaléra!!!

Ha látom, hogy a lejárat ideje közel van, akkor azon vagyok, hogy az áru a lejáratidőn belül elfogyjon. A boltban mindig rendnek, tisztaságnak kell lennie, hogy a vevő bizalommal vásároljon nálunk.

Ha ezekre oda tudunk figyelni, akkor hosszú távon jól működő bolt vagyunk. Mindig a vezető szabályaival dolgozunk, és akkor probléma nem igazán lehet. A mi célunk, hogy mindig sikeresek legyünk. Ha bármilyen kérdésed van a fentiekkel kapcsolatosan, fordulj hozzám bizalommal!

Joli

Végre! Eljött az én időm. Életemben először egy sikeres team tagja lehetek. Csak be kell tartsam a szabályokat. Nem nagy ügy. „És akkor probléma nem igazán lehet.” Ez tetszik.

– Ne most olvasgassál, Lalikám. Ki kell töltsük ezeket a szarokat. Hoztad a papírjaidat?

– Hoztam.

Odaadom neki a papírokat, ő hátramegy az asztalához. Én kint ügyelek a pultban. Joli elkezdti tölteni a munkavállalói tököm tudja micsodát.

– Neved? Laccímed? Taj, adó, stb....

Joli tudja, hogy mivel foglalkozom, mert a főnök mesélt neki rólam. Mégsem lepődik meg, amikor az iskolai végzettségemről kérdez.

– Nyolc általános – mondom.

Joli felnéz, csillog a szeme, és úgy mosolyog rám, mintha az oltár előtt állnánk.

– Nekem is.

Egyszerű feladatokat kapok. Becsomagolok egy főzőkolbászt. Tíz deka párizsit. Húsz deka párizsit. Számokat írok fel egy cetlire. Összeadok. Kivonok. Tanulmányozom a termékeket. A mérleget. A pénztárgépet. A szemközti boltokat és a boltosokat. A zöldségest. A másik zöldségest. A szuvenírest és a szuvenírijeit. A rétesest. A rétesesboltban dolgozó lányt. Tűzpiros haját. Ceruzával kihúzott szemöldökét.

Figyelem a vevőket. Várom, hogy felnézzenek. Hogy köszönjenek. Hogy beszéljünk. Hiába! Máshogyan képzeltem én ezt a túloldalról. Amikor még csak mezei

vásárló voltam. Vajon én is így viselkedtem? Mintha a pult és a felette lógó szalámik közti „ablak” olyan tükör lenne, mint az amerikai filmekben a kihallgatószoza falán. Csak mi látjuk őket. Tudják, hogy a tükör másik oldalán figyelik őket valaki, de nem tudják, hogy kicsoda. Nem is érdekli őket. Egy hang a túlvilágról. Igen. Túlvilágnak keresztelelem. Aztán Folyónak. Úgy viszi az embereket a sodrás, mint az élettelen uszadék fákat. Néha egy-két fatörzs kiválik, kisodródik, és megáll előttünk, vagy köröz az öböl örvényében. Nem néz fel. Csak kér. Halkan.

- Ebből kérnék hármat.
- Tíz dekát.
- Egy ilyen oda-vissza kanyart.

Csámcsogva zabálnak, vagy rázzák az ujjukat a füljártatukban, és valamiért azt hiszik, hogy nem látjuk őket, mint azok, akik az orrukat túrják az autóban a piros lámpánál. Vagy csak egyszerűen nem vesznek minket emberszámba. Az is lehet. De ezt még nem tudhatom. Még kibic vagyok. Mosogatófiú. Tony Montana. Így érzem magam, amikor záráskor törölgetem a tányérokat, miközben Joli a tízezreket számolja össze. De egy napon majd fasza gyerek leszek. Belevaló csemegepultos. A piac történetének leggyorsabban tanuló munkaereje.

Zárunk. Mindenki zár. Pillanatok alatt pakolnak össze, zárnak be és tűnnek el. Mintha itt sem lettek volna. Kiürül a piac. Már csak a biztonsági őrök mászkálnak.

Tony Montana hátul mosogat. Már bepakoltuk az érzékenyebb, a pultban cirkuláló levegőtől könnyen kiszáradó termékeket a ládába, a ládákat a hűtőkamrába. A kint hagyott húsokat letakartuk csomagolópapírral. Joli számolja a pénzt, nyomkodja a pénztárgépet. Tony mosogat. A víz forró. Lefagyott, zsírtól csillogó kezem lubickol a boldogságban. A ruhám füstölthús-szagú. Mindenem füstölthús-szagú. A telefonom csillog a zsírtól.

– Kész vagy?

– Kész.

– Fogd ezeket a lakatokat!

Megyek. Az előtérben hentesek rámolnak. A szomszédék. Gyanakodva néznek. Köszönök nekik. A Folyón egy elektromos takarítóautó közelít. Egy kedves, autista fiú kormányozza. Minden pultnál megáll, ahol lányok dolgoznak. Úgy feszít azon a gépen, úgy marmolja a kormányt, úgy használja a segge alatti jármű erejét, mintha egy Maseratit vezetne. Már éppen nyúlnék a rácsért, amikor odakanyarodik.

– Szé-szé-szép nap volt, ugye-ugye, szép na-nap lesz!

– Persze, Norbika. Álljál arrébb, jó?

– I-i-ideges vagy, Joli-li-lika?

– A kolléga éppen le akarja húzni a rácsot. Láthatod.

Norbi rám néz. Rám, a kollégára. A szemében harag. Megpróbál mérgesen nézni. Hunyorít.

– Szevasz, Lajos vagyok.

– Vigyá-gyá-gyázz, indulok.

Lehúzom a rácsokat. Joli csörömpöl odabent. Már minden kész. Mehetünk. Leveszem a munkaruhámat, megmosom a kezemet, a pofámat, a fehér pólómat és a

vastag pulóvert a szekrénybe vágom. Átveszem azt, amiben jöttem. Magamra rántom a zakómat, és megállok a tükör előtt. Nehéz látvány.

Fantasztikusan érzem magam. Munka után beülök egy környékbeli kis kocsmába, a Monte Carlóba, ahová mostantól mindennap beülök majd. Ebben már ma biztos vagyok.

Nyolc órája nem ültem. Nyolc órája nem huyoztam. Nyolc órája nem ittam sört. Mindhárom tervemet kitörő örömmel viszem véghez. Elégedett vagyok magammal és a világgal. Tombol bennem az élet, amit a hosszú hónapok alatt megölt az írás. Emberekkel érintkezem. Igaz, valós, sokszínű élet ölel át. Egy székre dobom a táskámat, olyan mozdulattal, amit csak a munkából érkező emberektől láttam idáig. Most már én is meg tudom csinálni. Rohadtul fáj a lábam. Egy hét múlva már nem fog. Jéghideg csapolt Carlsberget iszom, és beszélgetek a pultossal. Egy hét múlva már ő is beszélni fog. Hazamegyek. Forró vizet engedek a felmosóvödörbe, leülök a fotelbe, és áztatom a lábamat. Elszívok vagy négy cigit, és megiszom két sört. Kilépek a vödörből, beállítom a vekkert, és alszom.

Évek óta albérletek íróasztalainál seggeltem, mint egy madár a tojásán. Átlagosan nyolchavonta költöztem új

albérletbe, hogy legalább valami változzon körülöttem. Négy év alatt hatszor szedegettem össze az ágaimat, gallyaimat, hogy új fészket építsek. Aztán elhagytam egy nőt, aki két éven át ott csiripelt mellettem a fészkekben. Egyedülálló lettem. Még fél évem volt hátra, hogy megszabadulhassak a munkától. A tojásomtól. Ott izzott a seggem alatt, és nem hagyhattam el úgy, mint a nőt, viszont a lakást el kellett hagyni, hogy el tudjam hagyni a nőt. Kivettem az első lakást, amit megnéztem. Egy harminc négyzetméteres garzont.

Március első napja volt. A kis garzon egyetlen szobájának közepén nagy kupacban álltak a cuccaim. Tudtam, hogy két nap múlva már egy berendezett lakásban fogok ülni. A költözés nagymestere vagyok.

Leültem az egyik fotelbe. Undorító színe és szaga volt. Elképesztő, hogy az emberek milyen bútorokat képesek gyártani, venni, használni. Kiszáradtkutyaszar-színű minden bútor, az ágy, az asztal, a szőnyeg. Szemben egy hatalmas szekrény. Meg akart ölni. El akart taposni. Gyűlöltem ezt a szobát. A világoszöldre festett falat.

Kiléptem a teraszra, ahonnan látni a Dunát. Nyújtottam a kezemet, de nem értem el. Hallottam a sirályokat, akiket mindennap etettem az előző albérletem teraszáról, és hallottam, hogy vijjognak, bőgnek, mint én, mert elmentem. „Szedd össze magad, és kapd szét a szekrényt. Vagy kapd szét magad, és szereld össze a szekrényt. Mit szerencsétlenkedsz már?”